

Na západní frontě klidm - Erich Maria Remarque

1. Autor

- musel narukovat do armády na západní frontu
- byl zraněn úlomkem z granátu a musel jít domů, nikdy se do války nevrátil
→ byl až do konce života pacifistou
- nikdy nepsal politicky orientovanou literaturu, žádný politický názor
- ve 30. letech se proto stal odpůrcem nacismu, byl zbaven občanství
- při pálení knih nacisty, byly spalovány mimo jiné i Remarkovy knihy, byly zakázané
- proto byl nucen emigrovat, nejdříve do Švýcarska a poté do USA, zde se potkal například s *Lionem Feuchtwangerem*, který ze samého důvodu emigroval do USA, řešil ve svých románech antisemitismus (nepřátelství či předpojatost vůči určité rase, náboženství - nejčastěji židovskému)
- také se v USA setkal s *Bertolem Brechtem* (antifašista)
- pendloval mezi Švýcarskem a USA
- téma první světové války v čechách zpracována **Jaroslav Hašek** - *Osudy Švejka* - humoristický román, satira na vojenství a militarismus; mimochodem byl součástí čs. legií
- vlatní zážitky zpracovává také **Jaromír John** - *Večety na slavníku*
- *legionářská literatura* - literatura psaná v odboji, popis událostí, narodil od Haška skutečný obraz války - **Rudolf Medek**

2. Autorský kontext

- *Lion Feuchtwanger* - Žid Suss či Židovka z Toleda, potkává se s ním v Americe
- *ztracená generace* - lidi, kteří zažili velkou válku (nejenom spisovatelé)
  - ztratili miliony svých členů ve válce
  - jsou ztraceni ve společnosti, nevědí, jak se integrovat, ztratili schopnost žít
  - nemohli dostudovat, nemohli se zamilovat, založit rodinu, ...
  - skončili v psychiatrických léčebnách, na ulici, na drogách či se nedokázali vyrovnat se životem a spáchali sebevraždu
  - spisovatelé ztrácejí ideály, které získaly před válkou
  - často jsou postiženi fyzicky, ale hlavně psychicky
  - mezi hlavní témata patřili: pocity z války, zdeformování představ o budoucnosti, neschopnost integrace, nedůvěra ve společnost, kritika společnosti, psychické problémy, rozpolcenost rodiny, hrdinové jsou stavěni do velice složitých situací
  - *Ernest Hemingway* - Stařec a moře, Komu zvoní hrana
  - *John Steinbeck* - O myších a lidech
- na západní frontě zejména zákopová válka, použita nová technika, bojové plyny, bitva u Verdunu, Iper, podkopávací válka
  - nejkrvavější střet první světový
  - po podepsání Brestlitevského míru se začali Němci stahovat do ofenzivy, asi by nad Francouzi vyhráli, ale na pomoc přišlo USA, které postup Německa kompletně zastavil

3. Dílo

- vulgární výrazy, slang
- retrospektivní prvky, z fronty vzpomíná na to, jak byl se svými kamarády vycvičován **Himmelshoss**
- myšlenka ukázat, že jediná forma utrpení nepřichází v průběhu války, ale také po ní
- silné kamarádské vztahy
- válečná bojiště západní fronty mezi Německem a Francií
- hlavní hrdinou je **Paul Baumer**, který zároveň příběh vypráví
- vlivem svého učitele, *Kantorek*, který má nacionální výroky a podporuje mládež ke vstupu do armády
  - takže všichni kamarádi Paula se nechají do armády narukovat, dobrovolně
- poté proběhne strohý výcvik pod velení **Himmelstosse** (chlapce šikanoval)
- dostanou se tedy na západní frontu, jejich četa je přidělena veliteli **Kačinskému**, ten mu dává teprve skutečné rady, jak ve válce přežít, je názorný, vštěpuje mu do hlavy, že jediný nepřítel na frontě je smrt, tím chce říct, že nazáleží proti komu se bojuje, musíš jenom přežít - to potvrzuje stanovisko Remarque - válka není politická událost
- **Kemmerich** je postřelen a záhy umírá, **Paul** slíbil jeho matce, že mu na něj dá pozor, takže selhal, potom, když se s ní vidí a sděluje ji, že její syn je mrtev, lže, že umíral rychle, snaží se matku uklidnit, přísahá, matka, ale chce slyšet pravdu, nedokáže čelit skutečnosti
- potom jakž takž proplouvá válkou, ale jednou při výsadku je zraněn na noze, je odvezen do nemocnice, zde se setkává se svými kamarády, jeden je šílený - chce po **Paulovi** zbraň, aby se mohl zabít - jakmile je mu lépe, dostane 16 dní volno na rekonvalescenci
- jede navštívit svoji rodinu, otec se začne svým synem vychloubat, roklují o válce, jak by ji vedly, ale **Paul** jim nerozumí, nevědí, co povídají, střetává svoje zážitky s názory ostatních
  - vůbec neví jak komunikovat s lidmi, kteří ve válce nebyli, nedokáže sdělovat své zkušenosti
- když mluví s matkou, pocituje, že do rodiny nepatří, nechápe čas, ten je na frontě smýván, každý den je jako jiný, periodizace
  - zjišťuje, že život pro něj nemá smysl bez války, ta mu smysl dává, jeho rodina jsou jeho druhové, kteří bojují na frontě, na ně spoléhá, to je jeho rodina
- další velmi podstatná scéna, když je na výpravě, na průzkumu francouzské části, postupuje pomalu, najednou se schová v kráteru a dělá mrtvého, spadne k němu Francouz, z obavy, že jej zabije, dvakrát do něj **Paul** bodne, nechá ho tam ležet celou noc, až ráno, když ho spatří si teprve uvědomuje, jak strašná je válka, když mocnostím, které vyvolali konflikt, jde jenom o území a finance, za normálních okolností by byli kamarádi, chce mu ještě pomoci, ale už je pozdě
- po této scéně to jde s jeho psychickým zdravím dole, jeho kamarádi postupně umírají, někteří dlouho na stěpinu v břiše, někteří krátce na kulku, umírají všemi způsoby, které dokáže válka vyprodukovat, i plynem
- román končí tragicky, **Paul** je postřelen zbloudilou kulkou, umírá,

nezúčastněný vypravěč na konec dodává, že se na frontě, na níž **Paul** bojoval, nic nestalo

- ironie, že hlavní hrdina umře právě takto, nehrdinskou smrtí
- smrt jednoho člověka ve válce nemá význam